

**PROJECTWORK OF MODEL PUD-BJ
"FROM IDEA TO PRODUCT"**

**THE EARLY INTRODUCTION OF TECHNIQUES
ON THE WAY FROM PRESCHOOL TO VOCATIONAL AND
TECHNICAL EDUCATION**

ISTRIAN MUSIC -MAIZE VIOLIN

Mentor doc. ddr Jožica Bezjak

Student: Tarcizija Kofol

Februar 2013

I. PREDSTAVITEV NALOGE Zgodnje učenje in tehnika

Medpredmetno povezovanje Tehnike in glasbe z obliko projektnega učnega dela po modelu PUD-BJ, od ideje do izdelka, pomaga uvajati učence k poklicnemu usposabljanju tehnike. Eden od načinov projektnega dela se izvaja vsako leto v okviru mednarodnega projekta „HOMO U JISTRO“, kjer se ohranja in obuja istrska glasbena dediščina. Učenci, stari od 6 do 11 let, iz koprskih šol, ter učenci iz Buj in Doline pri Trstu, oziroma Katinare so se pod vodstvom Konstantina Radoslava srečali z izročilom okolja, z izdelovanjem istrskega glasbila - Koruzni violin. Koruzni violin ali Koruzne goslice je ljudsko otroško glasbilo, oziroma nekoč priljubljena otroška zvočna igrača. Nekoč so ga izdelovali otroci sami. Osnovna dejavnost otrok je igra. Glasba pa je in je bila spremljevalka otroške igre. Hkrati pa se otrok z njo tudi igra, jo raziskuje, muzicira, se poigrava z zvoki: trobi, piska, ropota, gode, brenka, tolče, oziroma dela zvoke z različnimi predmeti. Kadar je bilo otrokom na paši dolgčas so iz dveh koruznih stebel naredili goslice. Eno steblo je služilo za gosli, drugo za lok. Delali so jih predvsem v jeseni (zrela koruza). Zvok koruznega violina je cvileč in hreščav.

II. TEHNOLOGIJA DELA

1. Material

koruzno steblo (slama)
smrekova deščica

2. Orodja in pripomočki

majhni nožek
kolofonija
olfa nož
vrtnarske škarje
brusni papir

III. TEHNOLOGIJA PO STOPNJAH IZDELAVE

Fotografije:

1. Odrežemo dva stebela z dvema kolenoma in delom za ročaj.

2. Z manjšim nožem počistimo koruzno steblo.

3. Z manjšim nožem olupimo koruzno steblo.

4. Počiščeno in olupljeno koruzno steblo pripravimo za nadaljnje delo.

5. S škarjami odrežemo steblo do kolena.

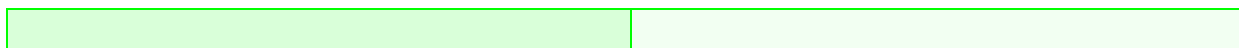

6. Z brusnim papirjem pobrusimo celotno steblo.

7. Z nožem odrežemo tanko smrekovo deščico - klinček (lahko pa tudi z vrha stebela odrežemo tanko koruzno paličico).

III. TEHNOLOGIJA PO STOPNJAH IZDELAVE

Fotografije:

8. V steblo med dvema kolenoma zarezemo po dolgem dve ožji zarezki, nastaneta dve struni.

9. Izpodrezani struni violine podložimo s smrekovo deščico – klinčkom.

10. Izpodrezani struni loka podložimo s smrekovo deščico – klinčkom.

III. TEHNOLOGIJA PO STOPNJAH IZDELAVE

Fotografije:

11. Violin in lok premažemo s kolofonijo (smolnata snov, ki jo pridobivamo iz borov in drugih iglavcev s segrevanjem), da dobimo zvok.

12. Gospod Konstantin Radoslav predstavi igranje na koruzni violin.

13. Pravilna drža violina.

14. Na koruzni violin igramo kot na violino, s tem, da močno pritiskamo z lokom na violin.

III. TEHNOLOGIJA PO STOPNJAH IZDELAVE

15. Veselje ob končnem izdelku.

Fotografije:

16. Pravilna drža in igranje na koruzni violin.

17. Igranje na koruzni violin in petje ljudske pesmi Kamor sem lani tancala.

18. Kulturni dom: Zaključna predstavitev s pesmijo Kamor sem lani tancala.

IV. ANALIZA VAJE

Izdelave koruznega violina oziroma koruznih gosli se lahko lotijo učenci že drugega, oziroma tretjega razreda osnovnih šol. Prepričani moramo biti, da učenci znajo rokovati z olfa nožem, oziroma z manjšim ostrim nožem in z vrtnarskimi škarjami. Če menimo, da rezanje koruznim stebel predstavlja preveč spretnosti za otroke, lahko prinesemo že zrezana stebela. Za zarezovanje strun sta potrebni preciznost in spretnost. Učitelj ima pri izdelavi pomembno vlogo, saj mora voditi izdelavo izdelka od začetka do končne sestave. Tistim manj spretnim naj pomaga pri zarezovanju strun. Glasbilo je otrokom v veliko veselje, čeprav je zvok, ki ga oddaja cvileč in hreščav. Izdelavo glasbila bi lahko vključili v tehnične dneve.

V. VARNOST PRI DELU

Priprava delovnega mesta

Pripravimo delovno mesto ter orodje in material.
Mizo zaščitimo s časopisnim papirjem oz. tršim kartonom, da ne poškodujemo površine.

Varnost pri delu z orodji, stroji in napravami

Upoštevamo vsa pravila o varnem delu z orodji, v našem primeru z olfa nožem oziroma z manjšim nožem in z vrtnarskimi škarjami.

Ureditev delovnega mesta po končani vaji

Po končanem delu pospravimo ostanke materiala. Orodje in pripomočke očistimo ter pospravimo na svoje mesto.

VI. PRILOGE

Ljudska pesem:

KAMOR SEM LANI TANCALA

Kamor sem lani tancala,
letos pokrivce rastejo.

Rasti pokrivca kolko češ,
mojga veselja ni ga več.

Ni ga in nikdar ga ne bo
ni ga in nikdar ga ne bo.

Mile mi moj e škalice,
ki sem se po njih šetala.

Mile mi moji špigličí,
ki sem se na njih gledala.

A zdaj pa ne bom nikdar več,
moje veselje šlo je preć.

LITERATURA

- **Bezjak J.** (2009). Contemporary forms of pedagogige - PUD-BJ. Klagenfurt: LVM.
- **Bezjak J.** (2009). Die Ausgewählte Kapitel aus der Didaktik der Technik I. Klagenfurt: LVM.
- **Bezjak J.** (2009). Ausgewählte Kapitel aus der Didaktik der Technik II. Klagenfurt: LVM.
- **Bezjak J.** (2009). Project learning of model PUD-BJ - from idea to the product. Klagenfurt: LVM.

- **Bezjak J.** (2006). Drugačna pot do znanja: projektno učno delo BJ - od ideje do izdelkov. Ljubljana: Somaru
- **Bezjak, J.** (2003). Idejni projekti ob tehniških dnevih. Ljubljana: Somaru
- **Bezjak, J.** (2003). Materiali v tehniki. 4. natis. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.
- **Bezjak J.** (2003). Tehnologija materiala. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.
- **Bezjak J.** (2003). Tehnologija materiala. 3. natis. Ljubljana: Tehniška založba
- **Bezjak, J.** (2001). Didaktika tehnike. Didaktične oblike pri pouku tehnike. Ljubljana: LVM.
- **Bezjak, J.** (1999). Didaktični model strokovne ekskurzije za naravoslovje in tehniko: obvezne izbirne vsebine in interesne dejavnosti. Ljubljana: DZS.

Fotografija končnega izdelka

